

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 13.2.2012 YLEINEN OSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönumerosi ja kyseisen kysymyksen numero.

Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–10 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Mikä seuraavista riskin vakuutuskelpoisuutta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Riskin toteutumisen täytyy olla ennakoimatonta, jotta riski voidaan vakuuttaa.
- b) Riskin toteutumisen täytyy olla riittävästi vakuutuksenottajan toiminnasta riippumatonta.
- c) Riskin toteutumisen täytyy olla hyvin todennäköinen, jotta riskille voidaan määritellä vakuutusmaksu. (1,5 p)

b); *Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 67-69.*

2. Mikä seuraavista vakuutuksenottajan ja vakuutusyhtiön välisen erimielisyyden ratkaisemiseen liittyvistä väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vain kuluttajan asemassa olevat vakuutuksenottajat voivat viedä erimielisyyden Vakuutuslautakunnan käsiteltäväksi.
- b) Oikeusturvavakuutuksesta voidaan korvata oikeudenkäyntikuluja vakuutuskorvausta koskevassa riita-asiassa.
- c) Jos vakuutuksenottaja on saanut Vakuutuslautakunnalta kielteisen ratkaisun, hän voi saattaa asian kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi. (1,5 p)

b); *Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 291-296. Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 291-296.*

3. Yritysten vapaaehtoiset omaisuusvakuutukset ovat kehittyneet ajan kuluessa lajikohtaisista yhdistelmävakuutuksiksi. Mikä seuraavista yritysten omaisuusvakuutuksia koskevista väitteistä EI pidä paikkaansa?

- a) Yhdistelmävakuutus voidaan hinnoitella edullisemmaksi kuin eri lajisten riskien varalta erikseen hoidettavat vakuutukset.
- b) Poissaehdon avulla vakuutuksenottaja voi ilmoittaa osan irtaimistosta väliaikaisesti vakuutuksen piiriin kuulumattomaksi.
- c) Kiinteistöjen täysarvovakuutus voi kattaa myös vuokratulojen menetystä, jos menetys johtuu vakuutuksesta korvattavasta vahingosta. (1,5 p)

b); *Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 447-449.*

4. Ryhmähenkivakuutuksessa vakuutettuna olevalla henkilöllä voi olla oikeus ns. jatkovakuutukseen yksilöllisen henkivakuutuksen maksulla. Mikä seuraavista jatkovakuutusta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vakuutetulla on aina oikeus saada vastaava turva jatkovakuutuksena kuuden kuukauden kuluessa ryhmävakuutuksen päättymisestä.
- b) Vakuutetulla on oikeus jatkovakuutukseen, jos ryhmävakuutusturva päättyy vakuutetun täytettyä määräiän.
- c) Vakuutetulla ei ole oikeutta jatkovakuutukseen, jos hän voisi saada vastaavan turvan toisesta ryhmävakuutuksesta. (1,5 p)

c); *Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 245. Vakuutusopimuslaki 80 §.*

5. Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin vaikutus vakuutuskorvaukseen: Missä seuraavista vahinkovakuutusta koskevista tilanteista vakuutusyhtiö voi alentaa korvausta?

- a) Jos vakuutuksenottaja ei pysty osoittamaan, että hänen antamansa virheellinen tieto ei ole vaikuttanut vahingon syntymiseen.
- b) Jos vakuutuksenottaja laiminlyö ilmoittaa vahingonvaaraa lisänneistä muutoksista ennen vakuutusmaksukauden päättymistä.
- c) Jos vakuutuksenottajan antaman virheellisen tiedon vuoksi vakuutusmaksu on määrätty liian alhaiseksi. (1,5 p)

c); *Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 161, 162 ja 187. Vakuutusopimuslaki 26 ja 34 §.*

6. Mikä seuraavista vakuutuskorvauksen suorittamista koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Jos korvauksenhakijan toimittamissa selvityksissä on puutteita, vakuutusyhtiön on kuitenkin suoritettava riidaton osa korvauksesta.
- b) Vakuutusyhtiön on ilmoitettava alaikäiselle suoritettavasta vakuutuskorvauksesta holhousviranomaisille, jos suoritettava kustannusten korvaus ylittää 1 000 euroa.
- c) Vakuutusyhtiön on maksettava korvaus kuukauden kuluessa vahinkoilmoituksen saapumisesta. (1,5 p)

a); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: *Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 213. Vakuutusopimuslaki 69 ja 70 §.*

7. Jos vakuutusta ei myönnetä, mikä seuraavista hylkäysperusteen ilmoittamista koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vakuutuksenantaja on velvollinen ilmoittamaan hylkäysperusteen hakijan pyynnöstä.
- b) Vakuutuksenantajalla ei ole lain mukaan velvollisuutta ilmoittaa hylkäysperustetta.
- c) Vakuutuksenantaja on velvollinen ilmoittamaan hylkäysperusteen, jos vakuutuksen hakija on kuluttaja tai tähän rinnastettava luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. (1,5 p)

c); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: *Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 168. Vakuutusopimuslaki 6 a §*

8. Mikä seuraavista vakuutuksenantajan vastuun alkamiseen liittyvistä väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vakuutuksenantaja voi vapaasti päättää vastuunsa alkamisajankohdasta.
- b) Vakuutuksenantaja voi sitoa vastuunsa alkamisen vakuutusmaksun suorittamiseen eli käyttää ennakkomaksuehtoa vain, jos siihen on aihetta vakuutuksen laadun tai muun erityisen seikan vuoksi.
- c) Vakuutuksenantaja voi aina halutessaan käyttää ennakkomaksuehtoa. (1,5 p)

b); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: *Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 176. Vakuutusopimuslaki 11 §*

9. Vakuutuksenantajan vastuu ennen vakuutusopimuksen tekemistä annetuista virheellisistä tai puutteellisista tiedoista. Mikä seuraavista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vastuuta ei synny, jos vakuutusyhtiö toimittaa oikeat ja täydelliset tiedot vakuutusopimuksen tekemisen jälkeen.
- b) Vastuun syntyminen edellyttää tuottamusta eli esimerkiksi huolimattomuutta siltä, joka on antanut tiedot vakuutusyhtiön puolesta.
- c) Vakuutusyhtiöllä on todistustaakka siitä, että se on menetellyt tietoja annettaessa laissa edellytetyllä tavalla, jos vakuutuksenottaja väittää, että hänelle ei ole annettu myyntitilanteessa tarpeellisia tietoja. (1,5 p)

c); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: *Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 142–147.*

10. Mikä seuraavista vakuutusedustajan vaitiolovelvollisuutta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vaitiolovelvollisuus koskee jokaista, joka vakuutusedustusta harjoitettaessa tai muutoin vakuutusedustukseen liittyviä tehtäviä suorittaessa on saanut tietää luottamuksellisia tietoja.
- b) Lain mukainen vaitiolovelvollisuus koskee vain vakuutusedustajia, mutta ei esimerkiksi heitä avustavia henkilöitä.
- c) Vaitiolovelvollisuuden estämättä vakuutusedustaja voi aina kertoa luottamuksellisia tietoja asiakkaasta samassa yrityksessä työskentelevälle toiselle vakuutusedustajalle. (1,5 p)

a); Mikko Määttä - Raine Forsman: *Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy. Helsinki 2005, s. 91. Vakuutusedustuslaki 44 §.*

11. Määrittele vakuutusedustus. Luettele lisäksi kolme tapausta, jolloin toimintaa ei määritelmästä poiketen pidetä vakuutusedustuksena. (3 p)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy. Helsinki 2005, s. 19–21; Laki vakuutusedustuksesta 1 §.

12. Selvitä oikeushenkilön rekisteröinnin edellytykset haettaessa rekisteröintiä vakuutusmeklariksi vakuutusedustajarekisteriin. (4 p)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy. Helsinki 2005, s. 52-56; Laki vakuutusedustuksesta 7 §.

13. Mitkä seikat toimeksiantosopimuksesta on vähintään käytävä ilmi? Selvitä lisäksi, mitä eroa on toimeksiantosopimuksella ja valtakirjalla. (3 p)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy. Helsinki 2005, s. 71–74; Laki vakuutusedustuksesta 23 §; Finanssivalvonnan Määräys- ja ohjekokoelma vakuutusedustajille 22.6.2010, Dnro 7/101/2010, s. 12.

14. Mitä tietoja meklarin on annettava itsestään asiakkaalle ennen toimeksiantosopimuksen tekemistä? (3 p)

Mikko Määttä - Raine Forsman: Vakuutusedustus - Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy. Helsinki 2005, s. 68-69; Laki vakuutusedustuksesta 19 §.

15. Selvitä seikat, jotka tasapuolisesta analyysistä on käytävä ilmi. Selvitä lisäksi, milloin tasapuolinen analyysi on tehtävä ja annettava asiakkaalle. (4 p)

Mikko Määttä Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy. Helsinki 200, s. 81–84, 125 ja 126; Laki vakuutusedustuksesta 25 §.

16. Selvitä missä laajuudessa meklari voi olla sopimussuhteessa vakuutuksenantajaan. (3 p)

Mikko Määttä - Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy. Helsinki 2005, s. 30 ja 31.

17. Miten vakuutuksenantajan vastuu antamistaan tiedoista vakuutusmeklarille vaikuttaa meklarin vastuuseen asiakkaalle? (3 p)

Mikko Määttä - Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy. Helsinki 2005, s. 80.

18. Määrittele mitä meklaritoiminnassa tarkoittavat sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus. (2 p)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy. Helsinki 2005, s. 142.

19. Selvitä kenen hyväksi vakuutussopimuslaki on pakottava. Selvitä myös, mitä lain säännösten pakottavuus merkitsee. (4 p)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 132-134. Vakuutussopimuslaki 3 §.

20. Selvitä mitä omavastuulla tarkoitetaan ja miksi omavastuuehtoja käytetään vakuutuksissa. Selvitä myös, minkä tyyppisiä omavastuuehtoja vakuutuksissa käytetään. (3p)

Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 218 ja 219.

21. Mitä vahingonkorvauksen periaatteella tarkoitetaan ja mihin kolmeen luokkaan vahingot jaetaan? Kerro myös esimerkki kuhunkin luokkaan kuuluvasta vahingosta. (3 p)

Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 209–210.

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 14.2.2012 HENKIVAKUUTUSOSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönumerosi ja kyseisen kysymyksen numero.

Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–10 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Mikä seuraavista vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuteen liittyvistä väitteistä EI pidä paikkansa?

- a) Vakuutuksenottajalla ei ole oma-aloitteista tiedonantovelvollisuutta, vaan hänen täytyy vastata vain hänelle esitettyihin kysymyksiin.
- b) Jos vakuutuksenottaja ja vakuutettu ovat eri henkilöitä, tiedonantovelvollisuus on yleensä vakuutetulla.
- c) Jos vakuutuksenottajan ilmoittamissa terveystiedoissa tapahtuu muutoksia sen jälkeen, kun vakuutuksenottaja on lähettänyt vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle, on vakuutuksenottajalla velvollisuus täydentää hakemuksessaan antamia tietoja.
- d) Jos vakuutuksenottaja on vakuutushakemusta täyttäessään kertonut vakuutusyhtiön edustajalle (asiamiehelle) sairaudesta, yhtiö ei voi vedota sairauteen liittyvään tiedonantovelvollisuuden laiminlyöntiin. (1,5p)

c); Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 236-241.

2. Jos liikennevahinko on samalla työtapaturma,

- a) korvausta maksetaan ensisijaisesti liikennevakuutuksesta.
- b) korvausta maksetaan ensisijaisesti lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta.
- c) korvausta maksetaan vahingonkärsijän valinnan mukaan joko liikenne- tai tapaturmavakuutuksesta.
- d) korvausta maksetaan vain liikenne- tai tapaturmavakuutuksesta sen mukaan, kummasta korvaus asianomaisessa yksittäistapauksessa on suurempi. (1,5 p)

b); Paula Hämäläinen (toim.): *Toimeentuloturva, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 96, 107 ja 112.*

3. Mikä seuraavista eläkkeiden maksamista ulkomaille koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Jos henkilölle on myönnetty työ- tai kansaneläke Suomessa, hänen ulkomaille muuttonsa ei vaikuta eläkkeen jatkumiseen.
- b) Työeläkkeiden maksaminen jatkuu muutosta huolimatta, mutta kansaneläkettä maksetaan ulkomaille vain rajoitetun ajan.
- c) Työttömyys- tai osa-ajaeläkkeiden maksamisessa ulkomaille muuttavalle on rajoituksia siitä riippuen, mihin maahan eläkkeensaaja muuttaa.
- d) Suomessa kansaneläkettä saavan henkilön muuttaessa ulkomaille eläkettä maksetaan muuttoa seuraavan kolmen vuoden ajan. (1,5 p)

c); Paula Hämäläinen (toim.): *Toimeentuloturva, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 259 ja 260.*

4. Mikä seuraavista eläketulon verotusta koskeva väite pitää paikkansa?

- a) Työkyvyttömyyseläkettä saavan oikeus invalidivähennykseen päättyy, kun työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi.
- b) Eläketulosta perittävä vero on enimmillään palkkatulosta perittävän veron suuruinen.
- c) Eläketulovähennyksen tarkoituksena on turvata, että pelkästä kansaneläkkeestä tai sen suuruisesta muusta eläkkeestä ei mene veroa, jos verovelvollisella ei ole muita veronalaisia tuloja.
- d) Yksilöllisestä eläkevakuutuksesta takautuvalta ajalta maksettava, ansiotuloa oleva eläke voidaan verovelvollisen vaatimuksesta jaksottaa kohdistumisvuosien tuloksi. (1,5 p)

c); Paula Hämäläinen (toim.): *Toimeentuloturva, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 261-264*

5. Mikä seuraavista eläketurvan karttumista koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Työntekijän eläkelain (TyEL:n) mukaan eläkettä karttuu 1,5 % vuosiansioista sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jolloin työntekijä täyttää 63 vuotta.
- b) Eläkettä karttuu TyEL:n mukaan 1,9 % vuosiansioista 63 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta sen kalenterikuukauden loppuun, jolloin henkilö täyttää 68 vuotta.
- c) Vaikka työntekijä jatkaisi työntekoa, eläkettä ei TyEL:n mukaan kartu enää sen kuukauden jälkeen, jolloin henkilö on täyttänyt 68 vuotta.
- d) Eläkettä ei kartu opiskeluajalta eikä ajalta, jolloin vanhempi hoitaa pientä lastaan kotona. (1,5 p)

c); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto – Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: *Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 99-108.*

6. Eläketurva määräytyy TyEL:n mukaan, kun kyseessä on työsuhde. Mikä seuraavista EI kuulu työsuhteen yleisiin tunnusmerkkeihin?

- a) Työ tehdään työnantajan osoittamassa paikassa.

- b) Työ tehdään toisen lukuun.
- c) Työstä maksetaan vastiketta.
- d) Työ tehdään työnantajan johdon ja valvonnan alaisena. (1,5 p)

a); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo-
nen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-
Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: *Työeläke, Finanssi- ja vakuutus-
tannus Oy FINVA, 2011, s. 42 ja 43.*

7. Työelämässä ollut henkilö, joka syntymävuodesta riippuen on täyttänyt 58 tai 60 vuotta, voi saa-
da osa-aikaeläkkeen. Mikä seuraavista TyEL:n mukaista osa-aikaeläkettä koskevista väitteistä pitää
paikkansa?

- a) Osa-aikaeläkeaikana vain tehdystä osa-aikatyöstä kertyy eläkettä.
- b) Osa-aikaeläkkeen saamiseksi edellytetään, että työntekijän on pitänyt työskennellä vähintään
15 vuoden ajan välittömästi ennen osa-aikaeläkkeen alkamista.
- c) Osa-aikaeläkettä ei voida myöntää, jos henkilö jo saa jotain muuta omaan työskentelyyn pe-
rustuvaa eläkettä.
- d) Osa-aikaeläke perustuu osa-aikaeläkkeen alkuun mennessä karttuneen työeläkkeen
määrään. (1,5 p)

c); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo-
nen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-
Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: *Työeläke, Finanssi- ja vakuutus-
tannus Oy FINVA, 2011, s. 103, 114 ja 115.*

8. Mikä seuraavista EI ole TyEL:n mukaisen vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamus?

- a) Työnantaja voidaan tuomita työeläkevakuutusmaksupetoksesta.
- b) Eläketurvakeskus voi ottaa työnantajan kustannuksella vakuutuksen työnantajan valitsemasta
eläkelaitoksesta.
- c) Eläkelaitos voi määrätä työnantajalle enimmillään kaksinkertaiseksi korotetun työeläkevakuu-
tismaksun. (1,5 p)

b); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo-
nen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-
Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: *Työeläke, Finanssi- ja vakuutus-
tannus Oy FINVA, 2011, s. 49 ja 50.*

9. Kuka seuraavista on vakuutettava yrittäjän eläkelain (YEL) mukaisella vakuutuksella?

- a) Kommandiittiyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen puoliso, joka työskentelee yhtiössä.
- b) Ns. vuokratuolilla työskentelevä parturi-kampaaja, joka on edeltävänä kalenterikuukautena
täyttänyt 17 vuotta.
- c) Osakeyhtiön hallintojohtaja, joka omistaa 35 % yhtiön osakkeista.
- d) Osakeyhtiön kirjanpitäjä, joka omistaa itse 25 % ja yhdessä aviopuolisonsa kanssa 50 % yhti-
ön osakkeista. (1,5 p)

c); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo-
nen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-

Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 61–65.

10. YEL-vakuutuksen alkaessa yrittäjälle vahvistetaan vuosittainen työtulo. Mikä seuraavista yrittäjän työtulon määrittelyä koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Työtulon määrittelyllä pyritään siihen, että yrittäjän eläketurvan taso vastaisi työntekijöiden eläketurvan tasoa.
- b) Työtulon määrään vaikuttaa olennaisesti yrittäjän veronalaisten tulojen ansiotulo-osuus.
- c) Jos yrittäjällä on useita yritystoimintoja, työtulo vahvistetaan sen yrityksen perusteella, jossa yrittäjän työpanos on suurin.
- d) Työtulon määrää tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksin muutoksen perusteella. (1,5 p)

a); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvo – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto – Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 68 ja 69.

11. Selvitä mikä on työntekijäin ryhmähenkivakuutus. (3 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 72 ja 73; Paula Hämäläinen (toim.): Toimeentuloturva, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 199.

12. Määrittele mitä henkilövakuutuksessa tarkoittavat seuraavat:

- a) vakuutuksenantaja
- b) vakuutuksenottaja
- c) vakuutettu
- d) edunsaaja. (4 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 217-220.

13. Kerro, minkä tyyppisiä rahastoja sijoitussidonnaisten vakuutusten yhteydessä vakuutuksenottajille tarjotaan ja mitä seikkoja valinnassa tulisi ottaa huomioon. (4 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 108-111.

14. Selvitä mitä tarkoittaa vakuutusyhtiön takautumis- eli regressioikeus. (3 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 327 ja 328.

15. Minkälaisissa sopimusrikkomustilanteissa vakuutusyhtiö voi irtisanoa vakuutuksen? Kerro miten vakuutuksenottaja voi irtisanoa vakuutuksen ja minkälaisia seurauksia siitä voi olla? (3 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 306 ja 307.

16. Kuvaile suomalaisen sosiaaliturvan 4-portaista mallia. (3 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 67.

17. Selosta, mitä potilasvahingolla tarkoitetaan, ja kerro myös esimerkkejä potilasvakuutuksesta korvattavista vahingoista (3 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 73; Paula Hämäläinen (toim.): Toimeentuloturva, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 29 ja 30.

18. Mitä lääkevahinkovakuutuksesta korvataan ja mitä lääkevahingolla tarkoitetaan? Mistä vahingoista on vahingonkärsineellä oikeus saada korvausta? (2 p)

Paula Hämäläinen (toim.): Toimeentuloturva, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 31.

19. Kerro työeläkelakien mukaisesta perhe-eläketurvasta. Miten eläke määräytyy ja ketkä ovat oikeutettuja siihen? (3 p)

Paula Hämäläinen (toim.): Toimeentuloturva, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 200 ja 201; Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 129 ja 130.

20. Selosta, mitkä ovat Suomen työeläkelakien keskeiset ominaispiirteet. (4 p)

Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 15 ja 16.

21. Luettele työeläkevarojen sijoittamisen peruseriaatteet ja selitä lyhyesti, mitä ne tarkoittavat. (3 p)

Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutus- tannus Oy FINVA, 2011, s.32 ja-33.

Henkilönumero _____

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 14.2.2012 VAHINKOVAKUUTUSOSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönumerosi ja kyseisen kysymyksen numero.

Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–8 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Mikä seuraavista vakuutushakemuksen hylkäysperusteisiin liittyvä väite pitää paikkansa, kun kyse on vapaaehtoisesta vakuutuksesta?

- a) Vakuutusyhtiöllä on aina oikeus olla myöntämättä vakuutus, jos vakuutuksen hakijalla on maksuhäiriömerkintä luottotietorekisterissä.
- b) Vakuutusyhtiöllä on oikeus evätä vakuutus Suomen Asiakastieto Oy:n ylläpitämään väärinkäytösrekisteriin tallennetun väärinkäytösepäilyn perusteella.
- c) Vakuutusyhtiöllä on oikeus evätä vakuutus vakuutuslaitosten keskinäisestä vahinkorekisteristä ilmenevien tietojen perusteella. (1,5 p)

b); Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 66-69.

2. Mikä seuraavista omaisuusvakuutusten vakuutettua koskevista väitteistä pitää paikkansa, jos vakuutusopimuksessa ei ole sovittu toisin?

- a) Vakuutettuna on ainoastaan omistaja.
- b) Vakuutettuna on omistajan lisäksi myös se, jolla on pantti- tai pidätysoikeus omaisuuteen.
- c) Vakuutus ei ole osamaksukaupassa voimassa ostajan hyväksi, jos myyjä on pidättänyt itselleen omistusoikeuden myytyyn esineeseen. (1,5 p)

b); Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 138.

3. Mikä seuraavista korvauksen alentamiseen tai epääminen alkoholin tai huumausaineen vaikutuksen alaisena olemisen vuoksi liittyvistä väitteistä pitää paikkansa?

- a) Korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä, jos vakuutetun menettely alkoholin tai huumausaineen vaikutuksen alaisena on vaikuttanut vahingon syntyyn tai sen laajuuteen.
- b) Korvausta voidaan alentaa tai se evätään sillä perusteella, että vakuutettu on ollut

alkoholin tai huumausaineen vaikutuksen alaisena vahinkotapahtuman sattuessa.

- c) Vakuutetulle suoritettavaa korvausta voidaan alentaa sillä perusteella, että sivullinen on aiheuttanut vahingon alkoholin tai huumausaineen vaikutuksen alaisena. (1,5 p)

a); *Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 380-382.*

4. Mikä seuraavista takaisinvetovakuutusta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vakuutuksesta korvataan viallisen tuotteen markkinoilta poistamisen kustannuksia.
b) Vakuutuksesta korvataan myyjäliikkeelle virheellisten tuotteiden palautuksista aiheutuvat kustannukset.
c) Vakuutuksesta korvataan henkilövahinkoja, joita viallinen tuote on aiheuttanut. (1,5 p)

a); *Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2007, s. 149 ja 150.*

5. Kenellä seuraavista EI ole oikeutta maatalousyrittäjän tapaturmavakuutuslain mukaiseen tapaturmakorvaukseen?

- a) Tieteellistä tutkimusta Suomessa tekevä henkilö, joka saa henkilökohtaista apurahaa.
b) Eri taloudessa asuva maatalousyrittäjän veli, joka työskentelee maatilalla.
c) Ammattikalastaja, joka harjoittaa kalastusta avoimen yhtiön muodossa.
d) Poronhoitajan 16-vuotias lapsi, joka osallistuu poronhoitoon. (1,5 p)

d); *Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 35 ja 36.*

6. Mikä seuraavista tapaturmavakuutuslain mukaista työtapaturmaa koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Ratkaisevaa työtapaturmaksi katsomisen suhteen on se, että tapaturma sattuu työaikana tai muutoin ajalla, jolloin työntekijälle maksetaan palkkaa.
b) Työtapaturmaksi katsotaan myös sairausloman aikana tehdyssä työssä syntynyt tapaturma, jos työnteosta on sovittu työnantajan kanssa tai jos työnteon perusteena on työpaikan yleinen käytäntö.
c) Jos suomalainen työnantaja on lähettänyt työntekijän toiseen EU-valtioon tekemään työtä, ei työntekijälle työssä sattunutta tapaturmaa pidetä tapaturmavakuutuslain mukaan korvattavana työtapaturmana, vaikka kyseessä olisi lyhytkestoinen, alle kuusi kuukautta kestänyt komennus. (1,5 p)

b); *Kukkonen; Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 47-49, 222.*

7. Työtapaturmasta tai ammattitaudista on tehtävä tapaturmailmoitus vakuutuslaitokseen. Mikä seuraavista tapaturmailmoitusta koskeva väite EI pidä paikkaansa?

- a) Tapaturmailmoituksessa ilmoitetaan mm. vahingoittuneen henkilö- ja palkkatiedot.

- b) Korvauskäsittely vakuutuslaitoksessa alkaa vasta, kun työnantaja on tehnyt tapaturmailmoituksen vakuutuslaitokselle.
- c) Ammattitaudeissa tapaturmailmoitus saadaan toimittaa siihen vakuutusyhtiöön, jossa tapaturmavakuutus on ilmoitushetkellä.
- d) Tapaturmailmoituksen lisäksi vakuutuslaitokseen toimitetaan vahingoittuneen lääkärinlausunto. (1,5 p)

b); *Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s.152 ja 153.*

8. Yksityistapaturmavakuutuksen korvauspiirin ulkopuolelle rajataan vakuutusehdoissa yleensä

- a) vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttama myrkytys.
- b) ruumiinvammat, joista toinen henkilö on vahingonkorvausvastuussa.
- c) vakuutetun käyttämän lääkeaineen aiheuttama myrkytys. (1,5 p)

c); *Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 189.*

9. Selosta, minkälaisia menettelytapoja vakuutusyhtiöltä edellytetään hyvän vakuutustavan nojalla vakuutussopimusta tehtäessä. (4 p)

Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 34-36.

10. Mitä ovat suojeluohjeet? Mikä on suojeluohjeiden tarkoitus? Mitä seurauksia voi olla, jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen? (3 p)

Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 165, 382 ja 383.

11. Kerro miten käyttöomaisuuden (koneiden ja laitteiden) jälleenhankinta-arvo ja päivän arvo määräytyvät. (3 p)

Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 151.

12. Mitkä asiat ja tekijät vaikuttavat yrityksen vastuuvakuutuksen hinnoitteluun? (2 p)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2007, s. 104-105.

13. Selosta, millä vähintään kolmella eri tavalla vastuuvakuutuksessa määritetään vakuutustapah-
tuman sattumisajankohta. Selosta myös, mitä asiakkaan tulee ottaa huomioon vaihtaessaan vakuu-
tusyhtiötä, jos määrittely poikkeaa toisistaan eri yhtiöiden vakuutuksissa. (4 p)

*Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finanssi- ja va-
kuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2007, s. 94-100.*

14. Mitkä ovat vastuuvakuutuskorvauksen yleiset vanhenemissäännöt? (3 p)

*Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finanssi- ja va-
kuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2007, s. 108.)*

15. Selvitä, keillä on oikeus työtapaturmakorvaukseen. (3 p)

*Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitau-
tien korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy
FINVA, Helsinki 2010, s.25.)*

16. Selvitä, minkä johdosta tapaturmavakuutuslain mukaan maksetaan haittalisää ja
haittarahaa. (4 p)

*Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitau-
tien korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy
FINVA, Helsinki 2010, s. 111 ja 113-116.*

17. Selosta, miten vakuutuksenottaja voi toimia, jos hän on tyytymätön vakuutusyhtiön lakisäätei-
sestä tapaturmavakuutuksesta määrittelemään vakuutusmaksuun. (2 p)

*Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitau-
tien korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy
FINVA, Helsinki 2010, s.199.*

18. Mitä ovat tapaturmavakuutuslain mukaiset vapaaehtoiset vakuutukset ja keille ne
voidaan ottaa? (3 p)

*Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien
korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA,
Helsinki 2010, s. 200-207; Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Va-
paaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy
FINVA, Helsinki 2009, s. 192 ja 193.*

19. Kerro tuhopolttojen torjuntakeinoista. (2 p)

*Marko Juvonen – Heikki Korhonen – Veli Matti Ojala – Tero Salonen – Heli Vuori: Yri-
tyksen riskienhallinta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005,*

s.69.

20. Kerro riskien arvioinnista työpaikoilla. Mitkä ovat yleisimmät osa-alueet työpaikan riskien arvioinnissa? (2 p)

Marko Juvonen – Heikki Korhonen – Veli Matti Ojala – Tero Salonen – Heli Vuori: Yrityksen riskienhallinta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s.56.

21. Selvitä miten riippuvuusriskejä voidaan hallita. (3 p)

Marko Juvonen – Heikki Korhonen – Veli Matti Ojala – Tero Salonen – Heli Vuori: Yrityksen riskienhallinta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 96.